

Wielka Brytania

Kulturalno-kulinarne podróże
z Księgarnią Dwie Siostry

Great!

Great! to po angielsku „świetnie!” albo „wspaniale!”. A Great Britain znaczy Wielka Brytania! Z czym ci się kojarzy to państwo? Pochodzi z niego cała masa znanych postaci, można w nim znaleźć mnóstwo niesamowitych zabytków i wyjątkowych miast. Wielka Brytania ma też fascynującą historię i wiele barwnych tradycji. Chcesz lepiej poznać ojczyznę Szekspira, Harry’ego Pottera, Robin Hooda i Sherlocka Holmesa?

Zapraszamy na kulturalno-kulinarną podróż do Wielkiej Brytanii!

Poprowadzą nas następujące książki dla dzieci:

Great! Wielka Brytania dla dociekliwych Tiny Oziewicz i Zosi Frankowskiej
Londyn dla młodych podróżników. Przewodnik dla dzieci Marty Spingardi

Oto jest Londyn Miroslava Šaška

Pewnego razu w Londynie Gregory’ego Rogersa

Sherlock Holmes. Dookoła świata Ced i Boutanox

Czy wiesz, że w Wielkiej Brytanii:

- Można znaleźć drzwi do świata elfów i kamienne kręgi, w których zwalnia czas?
- Obchodzi się Dzień Naleśnika, podczas którego odbywa się wyścig z patelniami?
- Mierzy się objętość w pintach i galonach, a długość w calach i stopach?

Zjednoczone Królestwo

Wielka Brytania to wyspa, na której znajdują się Anglia, Szkocja i Walia – trzy kraje, które bardzo dużo łączą, ale też wiele dzieli. Razem z częścią sąsiedniej wyspy, Irlandii, tworzą Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, potocznie zwane Anglią.

Zaznacz na mapie Londyn – stolicę Wielkiej Brytanii. A może masz ochotę na wycieczkę do walijskiej miejscowości Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlantysiliogogoch? Jej nazwa jest jedną z najdłuższych nazw geograficznych na świecie i znaczy „Kościół Świętej Marii nad stawem wśród białych leszczyn niedaleko wodnego wiru pod czerwoną pieczarą przy kościele Świętego Tysilia”.

Wymyśl zwariowaną i jak najdłuższą nazwę dla miejscowości, w której mieszkasz!

Nie tylko herbatka!

Co przychodzi ci na myśl, kiedy słyszysz „Wielka Brytania”? Królowa Elżbieta II, piętrowy autobus, Big Ben, szkocka kratka, popołudniowa herbata... A może czerwone budki telefoniczne? Obecnie właściwie się ich nie używa, bo wszyscy mają telefony komórkowe, ale nadal są symbolem wielkiej Brytanii, a turyści chętnie robią sobie w nich zdjęcia. Wymyślono też dla nich inne funkcje: w niektórych zamontowano bankomaty, inne stały się kwietnikami lub punktami wymiany książek, w wielu można bezpłatnie naładować komórkę.

Jak jeszcze można wykorzystać budkę telefoniczną? Wymyśl dla niej trzy nietypowe zastosowania!

Słowniczek

Język angielski jest trzecim językiem pod względem liczby użytkowników na świecie, językiem urzędowym ponad 50 państw i najpopularniejszym językiem obcym wybieranym do nauki. Zazwyczaj rozróżniamy jego wariant brytyjski i amerykański, ale w samej Wielkiej Brytanii jest aż kilkaset różnych wersji wymowy.

Naucz się kilku angielskich zwrotów:

Good morning – dzień dobry

Thank you – dziękuję

I’m sorry – przepraszam

My name is... – nazywam się...

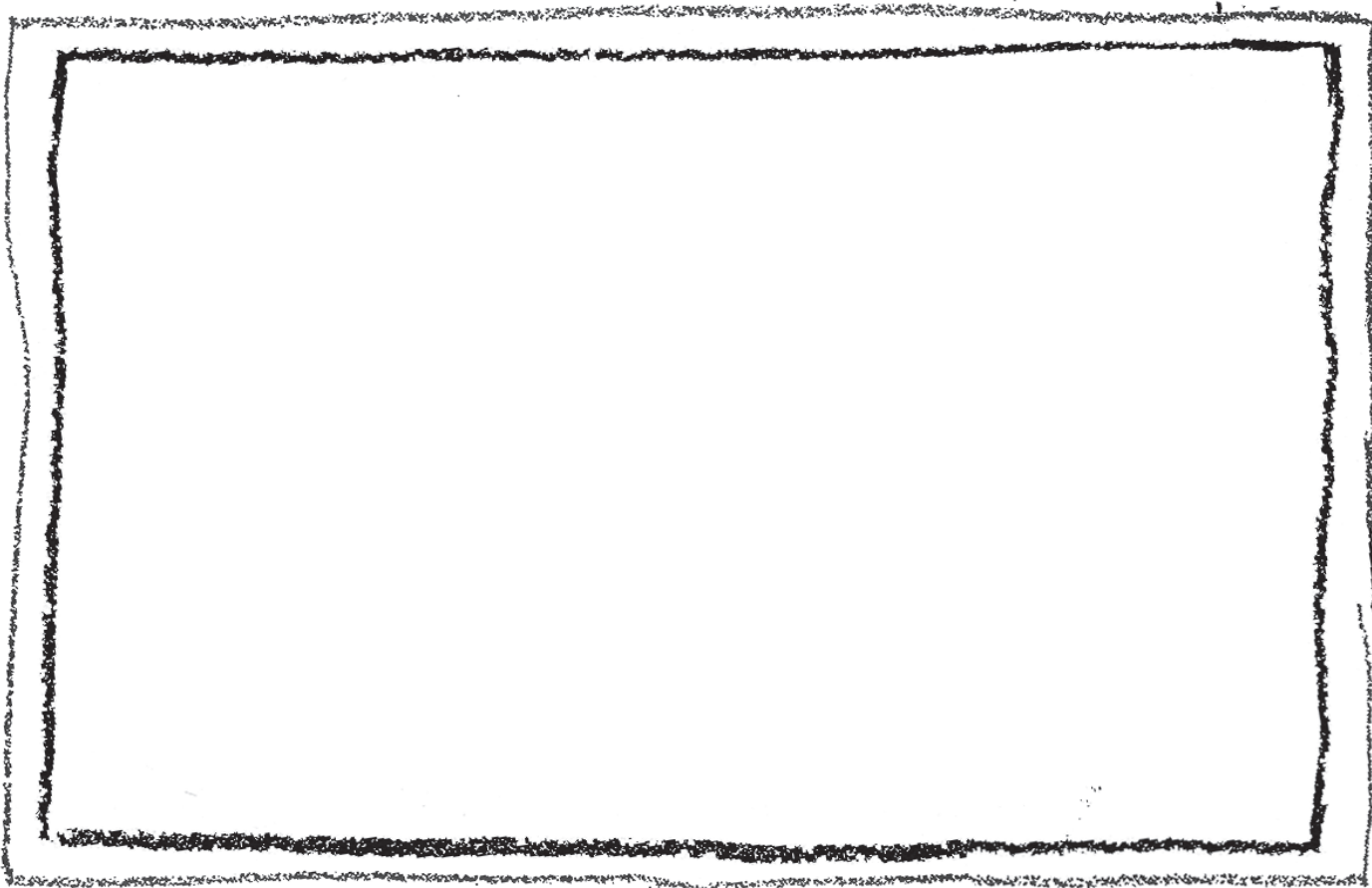
I don’t understand – nie rozumiem

Fancy a cup of tea? – Masz ochotę na herbatę?

Pocztówkowy zawrót głowy

W Wielkiej Brytanii bardzo popularne jest wysyłanie kartek pocztowych! Robi się to z najróżniejszych okazji, nie tylko na urodziny, święta czy ślub, ale też gdy chce się komuś pogratulować przeprowadzki, zrobienia prawa jazdy, dostania pracy, przejścia na emeryturę – czy nawet wyjścia z więzienia!

Zastanów się do kogo i z jakiej nietypowej okazji chciałbyś / chciałybyś wysłać pocztówkę, narysuj ją i wymyśl treść życzeń lub gratulacji!

Brytyjskie gwiazdy

Sherlock Holmes to słynny detektyw, bohater powieści i opowiadań brytyjskiego pisarza sir Arthura Conana Doyle'a. Jest on postacią fikcyjną, ale nie przeszkadzało to czytelnikom wysyłać do niego listów pod podany w książkach londyński adres: Baker Street 221B.

Czy znasz inne popularne postaci z książek brytyjskich autorów? Dopisz brakujące słowa!

..... Puchatek

..... Baggins

..... Dumbledore

..... Paddington

..... Pan

..... Poppins

Brytyjska kuchnia nie uchodzi za najlepszą na świecie, ale za to potrafi zaskoczyć!

Spróbuj odgadnąć, co kryje się pod nazwami tradycyjnych brytyjskich dań:

1. Toad in the hole (ropucha w dziurze) to:

- a) pieczeń z ropuchy w polewie z błota
- b) kielbaski zapiekane w cieście
- c) sałatka z jajkami na twardo

2. Black pudding (czarny pudding) to:

- a) kaszanka
- b) czekoladowy budyń
- c) deser z atramentem mątwy

3. Fish and chips to:

- a) krewetkowe chipsy
- b) pieczony kurczak z ziemniakami
- c) ryba z frytkami

4. Crumble to:

- a) owoce pod kruszonką
- b) chrupiące słone paluszki
- c) tosty z serem

Przepisy na brytyjskie smaki opracowane przez Fundację Szkoła na Widelcu

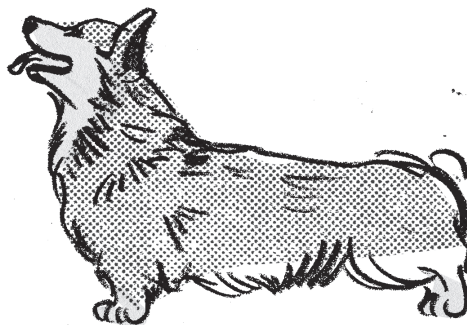
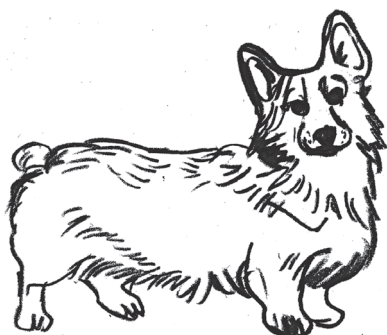
Shepherd's pie – pełna warzywo zapiekanka pasterska

Składniki (na 4–6 porcji):

5 obranych i pokrojonych w kostkę ziemniaków (po obraniu i pokrojeniu ziemniaki trzymaj w wodzie) • 200 g czerwonej soczewicy, zalanej wrzątkiem i moczonej przez 1 godzinę • 1 puszka pomidorów pelati lub 500 ml passaty pomidorowej • 2 nieduże marchewki • 2 łodygi selera naciowego • 1 cebula • 1 łyżka oliwy z oliwek • $\frac{1}{3}$ szklanki mleka lub napoju roślinnego • 3 łyżki masła • szczypta gałki muszkatołowej • 30 g sera cheddar • szczypta mielonego cynamonu • dowolne przyprawy: np. tymianek, rozmaryn, oregano, zioła prowansalskie • 1 ząbek czosnku • sól i pieprz • garść liści sałaty, np. rukoli lub roszponki • kilka pomidorków koktajlowych

Przepis:

1. Zagotuj wodę w rondlu, posól ją i wrzuć do niej ziemniaki. Gotuj, aż zmiękną, a potem odcedź.
2. Do ciepłych ziemniaków dodaj masło i odrobinę mleka (lub mleka roślinnego), a następnie za pomocą praski ugnieć je na purée. Dolewaj mleko, aż uzyskasz kremową konsystencję.
3. Do purée dodaj cheddar starty na tarce o dużych oczkach oraz szczyptę zmielonej gałki muszkatołowej.
4. Marchewkę obierz i zetrzyj na tarce o dużych oczkach. Seler naciowy i cebulkę pokrój w drobną kostkę.
5. Rozgrzej na patelni łyżkę oliwy, dodaj cebulkę i marchewkę oraz seler naciowy i przeciśnięty przez praskę czosnek. Smaż, aż jarzyny zmiękną i się zezłocą.
6. Dodaj do jarzyn pół szklanki wody i namoczoną soczewicę. Duś pod przykryciem, aż gulasz z soczewicy zmięknie.
7. Dodaj zioła oraz pomidory lub przecier pomidorowy. Duś, aż gulasz zgęstnieje. Dopraw go solą, pieprzem i cynamonem.
8. Rozgrzej piekarnik do 180 stopni z funkcją termoobiegu.
9. Wylóż gulasz z soczewicy do formy nasmarowanej masłem i przykryj go puree z ziemniaków. Na wierzchu zrób szlaczki za pomocą widelca.
10. Piecz około 30 minut, aż ziemniaki się zarumienią.
11. Podawaj z sałatką z ulubionej sałaty i pomidorków koktajlowych.

Apple pie – placek jabłkowy

Składniki (na 8–10 porcji):

100 g mąki pszennej tortowej • 50 g mąki pełnoziarnistej (pszennej typ 1850 lub orkiszowej) • 8 łyżek cukru (brązowego lub białego) • szczypta soli • 100 g zimnego masła • 3–4 łyżki zimnej wody • 6 średniej wielkości jabłek (twardych i kwaśnych, najlepiej szarych renet) • 2 łyżeczki cynamonu • 1 łyżka mąki ziemniaczanej • 1 jajko • 2 łyżki płatków owsianych

Przepis:

1. Przesiej mąkę do miski.
2. Dodaj do mąki 4 łyżki cukru i masło pokrojone w kosteczkę oraz szczyptę soli.
3. Zagnieć ciasto, aż stanie się elastyczne i jednolite. Podziel na dwie części, owiń folią i włóż na 15 minut do zamrażarki.
4. Nagrzewaj piekarnik do 180 stopni na funkcji góra-dół.
5. Obierz jabłka, pokrój je na ćwiartki, usuń gniazda nasienne i pokrój jabłka na cienkie plasterki.
6. Wrzuć jabłka do miski z mąką, dodaj sok z cytryny, cynamon, cukier (około 4 łyżek, jeśli jabłka są kwaśne; jeśli są słodkie, to mniej) i mąkę ziemniaczaną.
7. Jedną część ciasta rozwałkuj na placek o średnicy 5 cm większej niż średnica formy.
8. Wysmaruj formę masłem i włóż do niej placek. Dociśnij go do brzegów i ponakłuj widelcem. Wysyp na ciasto płatki owsiane, a następnie jabłka z dodatkami.
9. Z drugiej części ciasta $\frac{3}{4}$ zwałkuj na placek o średnicy formy. Przykryj jabłka. Z pozostałego ciasta możesz wyciąć dekoracyjne wzory.
10. Posmaruj ciasto roztrzepanym żółtkiem. Piecz przez 40–60 minut.
11. Posyp ciasto cukrem pudrem.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

księ
garnia
dwie
siostry

Wydawnictwo Dwie Siostry | wydawnictwodwiesiostry.pl

tel.: (+48) 22 115 44 10, (+48) 22 618 25 30, e-mail: office@wydawnictwodwiesiostry.pl

Księgarnia Dwie Siostry

al. 3 Maja 2 (narożny lokal od strony Wybrzeża Kościuszkowskiego), 00-391 Warszawa

Ilustracje i inspiracje pochodzą z książki „Great! Wielka Brytania dla dociekliwych” Tyny Oziewicz i Zosi Frankowskiej.

Cykl „Kulturalno-kulinarne podróże z Księgarnią Dwie Siostry” dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, uzyskanych z dopłat ustanowionych w grach objętych monopolem państwa, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.